

Kiesraad

Tweede Kamerverkiezing 2023

Controleprotocol hoofdstembureau

Inleiding

Het is noodzakelijk om vast te stellen dat OSV2020 in de praktijk goed heeft gefunctioneerd en er geen fouten in zitten of misbruik heeft plaatsgevonden. Hiervoor is dit controleprotocol. Het hoofdstembureau voert verschillende controles uit. In dit protocol wordt omschreven hoe de controletelling verricht wordt. De juridische basis voor dit protocol is artikel 0 2 van de Kieswet.

Als er gebruik wordt gemaakt van OSV2020 voor het optellen van de totalen van de gemeentelijk stembureaus, moet gecontroleerd worden of de digitale bestanden geauthentiseerd zijn uitgewisseld via het uitslagenplatform. Daarnaast controleert het hoofdstembureau of de controleverslagen van de gemeentelijke stembureaus aanwezig zijn. Ook wordt gecontroleerd of de met OSV2020 berekende optellingen overeenkomen met de optelling van de gegevens op het proces-verbaal van de gemeentelijk stembureaus.

Onderdeel A: uitwisseling en controleverslagen gemeentelijk stembureaus

Het hoofdstembureau ontvangt gegevens vanuit de gemeentelijk stembureaus. Het hoofdstembureau dient te controleren of de digitale bestanden geauthentiseerd zijn uitgewisseld via het uitslagenplatform. Daarnaast controleert het hoofdstembureau of de controleverslagen van de gemeentelijk stembureaus aanwezig zijn en met een positief gevolg zijn uitgevoerd.

Indien de uitwisseling niet geauthentiseerd is gebeurd of een controleverslag niet aanwezig is, verzoekt het hoofdstembureau de betreffende burgemeester daarvoor alsnog onverwijld zorg te dragen. Mocht dit ook niet zorgen voor een geauthentiseerde uitwisselingen, dan wordt de uitslag van het gemeentelijk stembureau tweemaal handmatig in OSV2020 ingevoerd. Geef dit gegeven op in het *Verslag controleprotocol hoofdstembureau*.

Onderdeel B: Controle optellingen – voor hoofdstembureaus met één gemeentelijk stembureau

Als onder het hoofdstembureau slechts één gemeentelijk stembureau valt, dan wordt de correcte werking van OSV2020 gecontroleerd door de lijsttotalen van het proces-verbaal Na 31 te vergelijken met de lijsttotalen van het proces-verbaal O 7. Treft u daarbij geen verschillen aan gaat u direct naar stap 6, opmaken verslag. U hoeft in dit geval geen steekproef uit te voeren. Treft u wel verschillen aan, dan gaat u direct naar stap 5 en neemt contact op met de Kiesraad.

Trekking steekproef: drie te controleren lijsten

De controle vindt plaats op basis van een steekproef van drie lijsten. Welke drie lijsten dit zijn wordt bepaald door een loting. Het hoofdstembureau voert aan het begin van zijn zitting de loting uit. Van alle deelnemende lijsten wordt een lot gemaakt. Deze worden op zodanige wijze in een pot of bus gestopt dat niet te zien is welk lot van welke lijst is. Vervolgens worden drie lootjes achtereenvolgens getrokken. Deze lijsten worden gecontroleerd.

Met het doorlopen van de volgende stappen voert u de controles voor de te controleren lijsten uit:

1 Stap 1

Vorbereiding

Ter voorbereiding maakt u een spreadsheet waarin alle gemeentelijk stembureaus zijn opgenomen. Vul de spreadsheet aan met de drie te controleren lijsten. Doe dit op een andere computer dan die waarop OSV2020 draait voor de veiligheid. U kunt er ook voor kiezen om deze spreadsheet op papier te maken. De spreadsheet komt er als volgt uit te zien:

	Lijst A*	Lijst B*	Lijst C*
GSB 1			
GSB 2			
GSB 3			
GSB 4			
GSB 5			
GSB 6			
GSB 7			
GSB 8			
GSB 9			
GSB 10			
GSB 11			
Etc.			
Totaal			

* A, B, C vervangt u door de lijstnummers van de door u te controleren lijsten.

2 Stap 2

Invoeren lijsttotalen van de processen-verbaal gemeentelijk stembureau

Voer het totaal aantal uitgebrachte stemmen van de te controleren lijsten per gemeentelijk stembureau in op de spreadsheet. Deze neemt u over van het proces-verbaal van de gemeentelijk stembureaus (rubriek 10 model Na 31-1 of rubriek 11 model Na 31-2).

3 Stap 3

Vergelijken lijsttotalen

Vergelijk de totalen van de te controleren lijsten in de spreadsheet met de totalen in het uitgeprinte proces-verbaal O 7, rubriek 2.

Komen de totalen overeen?

Ja → Vul het *Verslag Controleprotocol hoofdstembureau* in en publiceer dit zoals beschreven in stap 6.

Nee → Ga dan naar stap 4.

4 Stap 4

Controleer op invoerfout spreadsheet

Onderzoek bij welke lijst het verschil zich voordoet en vervolgens bij welk gemeentelijk stembureau. Ga aan de hand van het proces-verbaal proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau na of bij de overname van het lijsttotaal in de spreadsheet een fout is gemaakt. Zo ja, corrigeer dat in de spreadsheet. De verschillen zijn dan verklaard, het *Verslag controleprotocol hoofdstembureau* kan worden ingevuld (stap 6).

Levert dit onderzoek geen verklaring op en zijn er nog steeds verschillen? Ga dan naar stap 5.

5 Stap 5

Contact met Kiesraad bij onverklaarbaar verschil

Heeft u alle stappen gevolgd en is er volgens u nog steeds sprake van een onverklaarbaar verschil tussen de door OSV2020 gegenereerde uitslag en de controletelling? Neem in dat geval direct telefonisch contact op met de Kiesraad: 070 4267329

6 Stap 6

Verslag opmaken en overdragen

Komen de totalen overeen? Vul dan het *Verslag controleprotocol hoofdstembureau* in en zorg dat dit ondertekend wordt door de voorzitter van het hoofdstembureau. Draag dit verslag samen met het proces-verbaal van het hoofdstembureau en alle onderliggende documenten van het gemeentelijk stembureau over aan de burgemeester.

De burgemeester is verantwoordelijk voor de publicatie van het proces-verbaal van het hoofdstembureau en het verslag van de controletelling. Ook zorgt de burgemeester voor overdracht van alle stukken naar het centraal stembureau.

Hertelling of herstemming

Indien wordt besloten tot een integrale hertelling of een herstemming, dient het controleprotocol opnieuw doorlopen te worden en een nieuw Verslag controleprotocol hoofdstembureau te worden opgemaakt.

Meer informatie

Heeft u vragen? Neem contact op met het Informatiepunt Verkiezingen, een gezamenlijk initiatief van het ministerie van BZK en de Kiesraad.

Het Informatiepunt is op werkdagen te bereiken tussen 9.00 en 17.00 uur.
E-mail: informatiepunt@kiesraad.nl
Telefoonnummer: [070 426 73 29](tel:0704267329)